

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Octombrie v. 1888

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile rămân și pentru actualul format tot cele de până acum și sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonanți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonanți vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acum.Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Sibiu, 27 Septembrie st. v.

Domnii procurori de stat de vre-o câțiva ani încoace își dau multă silință să fie ageri. Mai ales când e vorba, ca agerimea domniilor-sale să fie aplicată față cu presa română. Nu e de mult, de când am avut ocaziune să-i audim dela tribuna justiției, că nu se mulțumesc cu ceea ce cetesc în diarele noastre. Din contră își țin de datorință a pătrunde și în aceea ce e printre șirurile scrise.

Și erau . . . nu în drept, nu, aceasta nu o concedem, dar' erau . . . în pozițiune, de a se expectora astfel, fiindcă îi încurajă presa maghiară oficioasă și neoficioasă și guvernul.

De sigur „patriotismul“ îi împinge pe domnii procurori, ca și pe diarele maghiare, la agerimea ciudată în felul seu. Și astfel stând lucrul, dispozițiunea noastră, de a ne mira de astfel de fenomene, se micșorează. Cel puțin ni s'ar pără și nouă, că apare mai excusabilă.

Dar' minunea minunilor! Agerii procurori față cu presa națională română sunt față cu cea maghiară atât de tim-

piți, încât ceea ce cetesc în diarele române printre șire, în diarele maghiare nu o văd nici când e tipărită negru pe alb, pe hârtie.

De un timp încoace în tot anul, când se apropie ziua dela 6 Octombrie st. n. și până când trece, se scrie prin diarele maghiare despre pregătiri, apoi despre festivități triste în aducerea aminte de „martirii dela Arad.“

Procurorii, care la Români de exemplu se împedecă până și de terminii ca „deșteptarea“, în toate recriminările împreunate cu aducerea aminte de martiri nu văd nimica jignitor.

Mărturisim, că am trece preste aducerea aminte de acele jertfe triste ale evenimentelor turburate din anul 1849, în special de sfârșitul tragic pentru însurgenții din războiul civil din anul 1849, dacă diarele maghiare s'ar mărgini prelungă notițe obiective, care nu jignesc pe nimenea.

Diarele maghiare însă, unele mai pe scurt, altele mai pe larg, scriind despre evenimentele din timpul acela, prezintă lucrul ca și când Maghiarii ar fi fost patrioții adevărați, ear' aceia care au fost contra lor, rebelii și asupritorii libertății.

Iee cineva pe „Ellenzék“ de Sâmbătă în mână și acolo va avea ocaziune de a ceti lucruri destul de „ziditoare“ despre martirii dela Arad și despre aceia, care au dispus ca pe acei martiri să-i justifice.

Adevărat este, că și noi, care după treizeci și nouă de ani cetim ce s'a întâmplat la Arad în 6 Octombrie 1849, trebuie să regretăm, că victimele din urmă ale războiului civil au trebuit să aibă un sfârșit atât de tragic. Treisprezece generali maghiari să se sfârșească: patru fiind împușcați și nouă spânzurați atât de tragic este destul de trist lucru. Însă și noi și ori și cine trebuie să-i aducă aminte cum se petrec lucrurile într'un război civil. În special domnii dela presa maghiară ar trebui să știe, că rebelii de atunci nu erau mai indulgenți cu „peciovicii“, care cădeau în mâinile lor.

Furcile ridicate lângă toate comunele, în multe casuri și sălcile sau alți arbori și pomi, jucau un rol foarte însemnat. Apoi „pravul și plumbul“ câtă

pustiire n'au făcut între inteligența preoțească și laică română, în fine între toți câți se luptau sub steagul împărătesc!?

Domnii dela presa maghiară acestea toate le ignorează. Naționalitățile însă, care se luptau contra revoluțiunii din anii 1848—1849, nu le pot ignora. Acestea sunt jignite și foarte tare jignite, când se văd în tot anul apostrofate ca și când ar fi luptat contra libertății. Sunt jignite și cu drept cuvânt, pentru că au sentimentul, de a fi luptat contra unui șovinism, care în cele din urmă nici nu știa ce face, și au sentimentul, de a fi luptat alături cu armata comună pentru Împăratul, care e regele de aji, pentru dinastia sa și Tronul seu.

Poporațiunea jignită așteaptă cu drept cuvânt să fie scutită de învinuiri nemeritate din partea unor oameni, care se pare a nu fi totdeauna stăpâni preste nervii lor.

Procurorii nostri de stat însă, se vede, că, abstracțiune făcând dela armata comună, pe naționalitățile, care n'au luat parte la revoluțiune, nu le țin capabile să se supere, cum se supără foile maghiare pentru sfârșitul tragic al „martirilor“ lor. De aceea ei nici nu se mișcă, decât numai când printre șiruri cetesc „daco-romanism“ sau „panslavism“.

Noi suntem de părere, că tocmai acum ar trebui să fie îndreptată atențiunea domnilor procurori asupra unei armonii spriginite din toate părțile monarhiei. Care armonie, dacă nu există, să-și dea și domniile-sale concursul ca să existe. Timpurile de mult s'au schimbat. Interesele monarhiei reclamă acum mai mult ca ori-când altădată puterile tuturor cetățenilor de toate limbile deopotrivă pentru scopuri mari și de folos general.

Domnii procurori însă, și mai puțin presa maghiară, chiar și cea oficioasă, nu se arată destul de pășători de armonia dintre naționalitățile patriei, nici de scopurile mari și de folosul general.

În zilele acestea „Kolozsvár“ într'un articol lung își varsă focul, pentru că un anumit Șanteiu, după ce fu informat, că în institutul pentru surdomuți se învață numai ungurește, nu

și-a dat copilul surdo-mut în acel institut. În loc de a combate șovinismul, în urma cărui nu se ține cont de împregiurările locale și naționale ale țerii în urma cărui se ridică în mijlocul unei populațiuni de trei milioane de Români institute preste institute pentru vre-o câteva sute de mii de Maghiari, răspândiți și aceia, afară de Săcui, printre Români, încât mai numai cu numele se mai țin de Maghiari, pândesc după aceia, care nu se aruncă necondiționat în brațele maghiarilor, și se bocesc, că au pierdut pe fiul lui Șanteiu.

Și apoi lucru curios și tragic totodată.

Până când pentru copilul lui Șanteiu diarul oficios se bocesc, fiindcă l'a pierdut pentru „marea“ idee a maghiarizării, despre moartea unui Român împușcat de un silvanist în Bănat se ia o notiță scurtă, prelungă observarea vrednică de reflexiune, că pușca fiind ruginită, s'a descărcat fără de veste. Că vre-un procuror s'ar fi interesat de cazul de moarte al împușcatului, nu am cetit nicăiri, nici n'am auzit dela cineva.

Nici procurorii de astăzi, nici presa maghiară, nu sunt la înălțimea, la care ar trebui să fie. Și nu pot fi, pentru că și guvernul unguresc de astăzi este preocupat de naționalizarea statului unguresc prin maghiarizare. Lucru imposibil după noi și lucru, pentru care stăruind factorii maghiari ca până acum, vor ajunge la rezultatul, că vor împedea monarhia întreagă dela misiunea cea mare ce o are în alianța triplă.

De aceea am recomanda și presei maghiare, ca deosebire procurorilor de stat, mai multă moderațiune și năzuință spre nepreocupațiune. Numai prin moderațiune și nepreocupațiune vor evita jignirea ne-Maghiarilor, fără de care toate înzadar, nici Ungarie, nici Austro-Ungarie nu se poate.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 26 Septembrie st. v.

Toastele ce împărații Germaniei și Austriei le-au ținut cu prilegiul dintelui de Curte în Viena sunt cele mai viue manifestațiuni ale sincerității alianței dintre cele două monarhii. Ca un detail important la aceste

Alt cas. Avem să descriem acțiunile unei persoane din viața reală, cetățenească, pentru aceasta avem ochi, urechi, memorie, poate și un creion pentru cinci ori șase notițe. Atâta e destul; pentru că nimeni nu pretinde să însemnă toate mișcările și toate vorbele dela toate persoanele ce le observăm. Raporturile, relațiile, legăturile lor le vom căuta și ne vom singuri să fie corect aflate; mai întâiu raporturile dintre acțiuni; unde preponderază cele purtate de ambiție, acestora le vom da mai mult loc, și așa vom face și cu cele de alte soiuri. După aceea vom căuta legătura reciprocă a acțiunilor, vom provoca o replică prin altă replică, vom motiva o idee prin alte idei premergătoare și prin caracterul general ce i-l-am dat. Pe scurt, nici în literatură nu vom prezenta partea externă a lucrurilor și întâmplărilor, ci raporturile lor în totalitatea lor, adică logica lor. Mai general zis: ce ne atrage spre realitate și ce dorim să împrumute dela ea și să se prezente și artistul, este logica ei internă, cu alte cuvinte structura ei, comparația, întocmirea ei. Astfel arta nu-i o operă mecanică, ci e opera inteligenței.

V.

Dar' este de ajuns atâta, arta să ne reproducă numai raporturile părților? Nici decum; căci tocmai școalele cele mai mari au schimbat mai mult raporturile realității. Să privim școala italiană, pe măestrul ei Mihael Angelo, care are la mormintele Mediceilor în

toaste se împărtășesc faptul, că toastele din urmă pentru amândouă armatele au purces dintr'o inspirație momentană și au fost prin urmare improvizate. Cel puțin ele nu au fost pregătite așa ca cele dintâiu, care au dat expresiune sentimentelor unei alianțe amicale și statornice.

„Pol. Korr.“ împărtășesc: „Din gura unei persoane competente de prelungă împăratul german am primit asigurarea, că Wilhelm al II-lea este plin de satisfacție multumitoare pentru deosebita căldură și cordialitate, cu care a fost primit în Viena.“

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ dice cu privire la toastele dela dintel de gală din Viena, că acelea vor fi de sigur întâmpinate cu bucurie mare și cu satisfacție viuă de către poporul german, deoarece ele garantează cea mai prețioasă avere a națiunilor — pacea. Înțelegerea cordială a celor doi monarhi e o icoană fidelă a raporturilor celor două state de cultură. Legătura, pe care a încheiat-o înțelepciunea decedatului împărat Wilhelm I., va exista și mai departe, după-cum a accentuat Augustul Seu nepot, „în sentimentele unei prietenii sincere și durabile“, spre binele întregii Europe. Accentuarea cuvântului camaraderie, a acelei legături militare specifice, care formează cel mai firm cement al armatelor, este extinsă asupra ambelor armate aliate. Astfel camaraderia și frățietatea de arme și-a primit sancțiunea cea mai competentă din Preaînalta gură.

Despre visita împăratului german la Roma se ține ca sigur, că la 12 Octombrie înainte de a merge împăratul va cerceta pe Papa, ear' după amergea muzeele din Vatican și se va urca poate și pe cupola bisericii sfântului Petru.

Guvernul unguresc va prezenta dietei ce se va întruni încurând, afară de proiectele privitoare la răscumpărarea regaliilor și la budget, încă următoarele proiecte: despre poliția de câmp, despre procedura penală și despre prescripțiile disciplinare pentru judecători; mai departe două proiecte despre căile ferate și un proiect de lege asupra prestărilor lucrărilor publice.

Din Agram se împărtășesc, că scrisoarea de justificare a episcopului Strossmayer ce s'a fost publicat în „Kölnische Zeitung“ este un apocriph. „Agramer Tagblatt“, organul episcopului, reproduce însă scrisoarea fără

Florența, patru statue mari de marmură. De bună seamă bărbaiți, și anume femeile, una durmind și cealaltă în momentul deșteptării, nu au situațiile egale cu acelea ale oamenilor reali. Nici în Italia, nici într'alte locuri, nici aji, nici în veacul al XVI., nu a rădăcinit nimenia un bărbat ori o femeie, care să semene cu acei eroi plini de desnaidejde și cu acele feciore colosale, desparate. Tipurile acestea au rădăcinit din genul lui Angelo. Numai un suflet de eremit, cugetător, pătimăș și mare, ce se rădăcise în mijlocul acelor spirite stricate, moleșite, în mijlocul trădărilor și apăsării, pe ruinele libertății patriei și în fața triumfului tiraniei, ce simțea că nu-i sigur nici el de zilele sale, a putut să le surprindă, dându-se cu totul artei, dând graiu sufletului seu mare în mijlocul și în tăcerea sclăviei. El a scris pe piedestal: „Dulce-i să dormi și mai dulce să fi de peatră, câtă vreme vetuesce miseria și rușinea. Norocul meu este, că nu văd nimic, nu aud nimic; deci nu mă deștept!“ Ori vorbesce încet! Acesta este sentimentul ce i-l-au inspirat acele forme; ca să-l exprime, a schimbat relațiile obișnuite, a întins mijlocul și membrele, a încovoait trupul preste șold, a săpat adânc orbitele, a încrețit fruntea, încât seamănă cu sprâncenele strînse ale unui leu, a umflat muschii din umeri, a întins coardele în spate și încopciatele vertebre ca un lanț de fer, care e întins să-i crepe verigile.

Să privim acum școala flamandă, din ea pe Rubens, din operele lui unul din tablourile cele grandioase, Karmesse. Nici aici

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Filosofia artei.

(Din H. Taine.)

III.

Așa să fie, artistul trebuie să imiteze natura completă și exactă? Dacă ar fi așa, atunci imitarea cea mai deplină ar produce cele mai perfecte opere. Dar' în realitate nu este așa. În sculptură este calcul, care dă cea mai credincioasă copie a modelului, și de bună seamă nu are valoarea unei statue bune. De altă parte fotografia reproduce perfect prin linii, lumină și umbră un chip, dar' alături cu pictura nu se poate pune. Dacă imitarea completă ar fi scopul artei, atunci care tragedie, care comedie, care piesă va fi mai bună? De sigur rapoartele stenografice despre pertractările dela tribunale, căci ele reproduc toate vorbele. Dar' dacă găsești în ele câte o trăsătură naturală, câte o isbucnire mai caldă de sentiment, acestea sunt ca grăunțele de metal într'o masă de stânci. Ele pot da material pentru scriitori, însă opere de artă nu sunt. Dar' vor dice unii, că calcul, fotografia și stenografia sunt nise proceduri curat mecanice, că ele

crocopice ce se împletecesc sub epidermă, nici chipurile ce se nasc în ochi dela obiectele de prin pregiur. Capul te amăgește, pare că stă să ese în tot momentul din privaz. Și totuși o schiță mare cu conturi îndrăznețe de ale lui Van Dyk te impresionează altfel, mai puternic; și apoi nici în pictură, nici în celelalte arte nu încoronezi opera ce te amăgește.

Altă dovadă, mai tare, că acest fel de imitare nu e scopul artei, este următoarea: unele arte o desconsideră cu intenție și consecuent. Sculptura dă de obicei numai o coloare, a bronzului ori a marmorei, ochilor nu le dă pupila și tocmai această egalitate în colorit și această îmblândire a expresiunii sufletești le împrumută frumseților ei farmecul ce-l au. În bisericile din Neapol și Spania sunt statue văpsite și îmbrăcate, sfinți în rasă călugărească, cu pelea palidă, galbînă, cum se potrivește la axetici, și cu mâinile pline de sânge, cum se cuvine la martiri; lângă ei vești madonele în haine regesci, de mătășă și damast, cu diademe, cu giuvaiere scumpe, cu carnea purpurie și ochi strălucitori, cu pupile de diamante. Prin aceste exagerații artistul nu produce plăcere, ci dimpotrivă neplăcere, adese-ori scârbă, une-ori frică.

Tot așa e și în literatură. Jumătatea

trivesc limba în ritmuri și rime. Este falsificarea aceasta stricăcioasă pentru operă? Nici decum. Iphigenia lui Goethe este scrisă și în prosă, dar' în versuri câtă deosebire! Schimbarea felului de a grăi fi dă opereii un accent fără seamăn, și acel accent puternic, tragic, ce te face să uiți nimicniciile vieții de rând și să te perși în privirea eroilor antici, a genului acesta de suflete primitive și între ele a fecioarei ce stă în serviciul voinței dădesei, păzesc legile și fericesc pe oameni cu binefacerea sale; bunătatea și nobleța ei se unesc pentru mărirea genului nostru și înălțarea inimilor noastre.

IV.

Așadară, ceva din obiect vom imita credincioși de tot, dar' nu tot. Ce să imităm dar'? Vom vedea îndată. Să luăm o pildă. Am să desemnez un bărbat ori o femeie pe un petec de hârtie. Pe un petec nu pot desemna un trup cât e de mare în natură. Creionul nu poate da alte colorii decât alb și negru. Deci vom reproduce situațiile și mai întâiu proporțiunile mărimilor. Dacă capul e atât de mare, trupul va fi de atâtea-ori mai mare, piciorul, mâna de atâtea-ori. Mai departe, vom reproduce formele, raporturile de poziții, o curbă, un unghiu, pe scurt suprafețele modelului.

Raporturile, în care se înalță; copia nu este, ci lo-

nici un comentariu. „Obzor“ încă o reproduce simplu, dar în numărul următor o declară de o mistificare, care ar purcede din același izvor, din care au puzesc scrisorii lui Kossuth în procesul dela Tisza-Eszlár.

Din Sofia vine știrea, că acolo dispoziția începe a se întoarce în contra Austro-Ungariei. Monarhiei noastre i-se face imputarea, că până acum nu a făcut nimic pentru Bulgaria și că prin o pretinsă sprijinire a propagandei sârbesce în Macedonia ar periclita viitorul Bulgariei. „Pester Lloyd“ ține, că e foarte regretabil, că bulgarii nu știu apăsătoare atitudine binevoitoare de până acum a Austro-Ungariei față cu aspirațiile naționale ale Bulgariei autorizate prin tratatul de Berlin, ear' cât privește imputarea cu sprijinirea propagandei sârbesce din Macedonia, aceea este lipsită de ori-ce temei.

„Doda redivivus“.

Sub acest titlu „Budapesti Hirlap“ publică în numărul seu dela 5 Octombrie o corespondență din Caransebeș, pe care o reproducem în următoarele:

„În prezența comitetului suprem, așa zicând în ordine „milităresc“, a decurs ședința reprezentanților averii grănițarești. Cu precugetare accentuăm cuvântul „milităresc“ pentru că toată purtarea deputaților averii grănițarești, care au fost de față, era ca-și-cum pe comandă ar fi umblat, mers, făcut și votat. Dar' și în altă privință s'a putut observa spiritul vechiu milităresc; uniforme tocite au fost aici așa de multe, ca-și-cum ar fi venit o companie de soldați în sala de petrecere.

„Ceea-ce au isprăvit aici a fost o comedie completă și admirabilă. Încă în președintașii precedente s'a fost dat signalul, că Traian Doda nu mai voese să primească postul de president. Umblat-au la el nu una, ci 5 deputații, l-au rugat mai plângând, ca să nu lase pe poporul seu. Doda a resistat cu tărie tuturor rugărilor și le-a făcut cunoscut, că nu-și mai poate jertfi puterea lucrărilor publice, pentru că e morbos. Când a zis acestea, i-au curs lacrimile și a început a plânge cu amar, cu un cuvânt, a fost completă comedia din amănându-părțile.

„Adecă numai dintr-o parte. Oameni demni de credință ne asigură, că Doda atunci serios a fost hotărât, de a nu se mai expune la acele pericole, cu care a fost împreunată activitatea sa publică. Dar' când a înserat, s'a născut pe lângă căsuța lui T. Doda o viață curioasă. Au venit și au mers deputații din curtea episcopicească. Ioan Popasu tinând de două-ori a făcut drumul până la Traian Doda, a vorbit cu el timp îndelungat. Apoi s'a deschis poarta residenței episcopicești și a eșit o caleașă drăpăstă tare, a luat direcția către casa lui Doda, în curtea lui a stat și s'a coborât din ea însuși bătrânul Ioan Popasu, episcopul. El însuși a venit — așa se afirmă — ca să vorbească lui Doda la inimă, să-l împace. Au trecut mai mult de 9 luni, de când ei n'au venit în atingere personală.

„Rezultatul e acela, că Doda, care în seara precedentă a resistat rugărilor alor 5 deputații, în aceeași zi la o simplă rugare a primit eară presiadiatul. Morbosul deja nu-i morbos, doritorul de odihnă eară se simte tare pentru luptele naționale. Eară a ajuns în la-

țul acela, de care puțin mai înainte — la aparență — voia să scape.

„Cercurile maghiare de aici sunt de părere, că comitele suprem Jakabffy tractează de tot fin cu clica națională. Nici pe departe nu se folosește de toate mijloacele, la case îl autorizează legea. Cu totul alt om a fost în astă privință Tabajdi.

„Sub el nu se putea o asemenea comedie. Pentru că la urma urmelor e îndestul de cunoscut, că poporul român nu e îndestulit cu conducătorii de acum și n'ar fi greu a-l aduce pe o cale mai bună, că ar înflința asupra lui cu strictețe și dreptate. E lucru știut, că din averea comună tocmai aceia trag cel mai puțin folos, cărora le-ar compete mai mult. Lemne de edificat, pășune și imprumuturi ieftine între împregiurările de acum și până atunci, până când actualii conducători se află în frunte, numai aceia capătă, care demonstrează în contra Maghiarilor prin ură și sunt umiliți față cu clica aceea, al cărei cap este Doda. Astfel am pute zice, că foarte mulți sunt, care la aparență sunt credincioși către Traian Doda, dar' nu le-ar pără rău, dacă ar scăpa de el.

„Dacă ar lua guvernul în mână sa administrarea averii grănițarești, bună-oară ca la Biserica-Albă, aceea s'ar administra astfel, că nu s'ar întrebuița spre agitări, ci spre binele acelora, cărora a fost destinată dintru început; dacă ar sistemisa o administrațiune puternică și dreaptă, atunci nu ar mai exista nici o îndoeală, că mare parte din clasa mai de jos a poporului ușor s'ar împăca cu maghiarizarea.

„Dacă i-ar câștiga pe pădurari și pe funcționarii de păduri, atunci ar fi câștigat pe jumătate jocul, pentru că influența acestora asupra poporului e mare. De prezent acestia constituiesc legătura între clica din Caransebeș și între poporul valach. Acestia dau porunca de di, duc nunțiile. A-i câștiga n'ar fi așa greu, căci lefurile de acum le sunt foarte slabe.

„De prezent Doda le este încă idolul; dar' nu ar fi greu a-i sdrobi puterea. Pentru că și el e instrument în mâna elicei, un instrument fără încredere și neconstant. Nici față cu el nu strică rigora legii, dar' nu e suficientă, pentru că izvorul răului aiea e de căutat: în residența episcopicească din Caransebeș“.

Norme organice

despre
Economia de instrucțiune a comitatului Sibiiu.

§. 1. Comitatul Sibiiului înființează în măsura mijloacelor sale bănești economii de instrucțiune.

§. 2. Scopul. Economia de instrucțiune are scopul a servi prin conducerea ei rațională ca exemplu poporațiunii agricole a comitatului și a da ocaziune mai ale fiilor de țeran a se instrui în conducerea practică a unei economii raționale, primind ei totdeodată, încât permite timpul liber, o instrucțiune potrivită teoretică.

Spesele economiei afară de cele ale înființării, ale salariului învățătorului, care este totdeodată și dirigentul economiei, precum și speșele făcute spre scopuri de instrucțiune (requisite de școală, bibliotecă etc.), sunt a se acoperi din venitele economiei.

După detragerea taniemelor acordate dirigentului, eventual provisorului, care funcționează totdeodată ca conducătorul lucrărilor, prisosurile de bani din economie se depun în cassa economiei de instrucțiune,

care se administrează separat prin cassa comitatului; comisiunea economică va dispune după împregiurări despre aceste prisosuri pentru lărgirea economiei de instrucțiune.

§. 3. Inspecțiunea. Economia de instrucțiune stă sub inspecțiunea și conducerea comitatului Sibiiu, respective a comisiunii economice numite.

Inspecțiunea supremă se exercită prin ministerul reg. ung. de agricultură, industrie și comerț.

§. 4. Conducerea. Conducerea directă se condece dirigentului economiei, care se numește prin comisiunea economică și care trebuie să aibă cunoștințele și experiențele recerute din agricultură și științele auxiliare pentru conducerea practică a economiei și pentru instrucțiune.

Provisiunile dirigentului economiei se statorcesc prin contract.

Dirigentul economiei este dator a elabora planul de învățământ și de economisare și a-l împărtași spre aprobare comisiunii economice, a face dispozițiunile necesare pentru executarea planului de economisare (despre sementă, valoarea produselor etc), a se îngriji de cumpărarea mijloacelor de exploatare pentru economie (semințe, vite, unelte etc), precum și pentru vânzarea produselor rezultate din economie (bucate, vite etc), a prevedea afacerile de raționiu și de cassă ale economiei, a priveghia elevii (lucrătorii) primii în economia de model în tot timpul, în care acestia nu sunt ocupați cu lucrările economice lor designate și stau sub priveghierea provisorului (supraveghetorului), a primi în timpul liber instrucțiunea teoretică a elevilor, a priveghia diligența și purtarea morală a elevilor, a susține regula pe teritoriul economiei de instrucțiune, spre care scop dirigentul se investește cu putere disciplinară asupra provisorului și a celorlalți servitori, precum și asupra elevilor (slugilor).

1. Dirigentul economiei are să aștearnă comisiunii economice până la 1 Aprilie a fiecărui an preliminarul anului de exploatare, adecă dela 1 Iunie a anului curent până la 31 Mai a anului proxim, ear' până la 1 August raționiuul acurat despre exploatarea economiei (întrate și eșite) în anul expirat cu inventarul obiectelor ce aparțin economiei de instrucțiune precum și un raport despre executarea planului de economisare, despre instrucțiunea elevilor, aplicării lor, progrese, diligență și purtarea morală.

§. 5. Datorințele oficiale ale provisorului. Provisorul se tocmesc prin dirigentul economiei cu rezerva încuviințării simbriei acordate.

Provisorul se folosește de conducătorul lucrărilor conform dispozițiunilor dirigentului economiei, priveghiază asupra elevilor economiei de instrucțiune în timpul lucrului zilnic, îi dirigează la lucru, îi instruează în modul cel mai acurat în toate lucrările, le explică după putință nexul lucrărilor agricole speciale cu privire la exploatarea totală, priveghiază preste conduita lor morală și face arătare dirigentului economiei despre fiecare contravențiune.

Provisorul are a urma necondiționat dispozițiunilor dirigentului economiei.

§. 6. Elevii (slugii). Economia de instrucțiune se exploatează prin dirigentul economiei cu ajutorul provisorului și al elevilor primii, care au a fi aplicați ca slugi la toate lucrările agricole și primesc în timpul liber și instrucțiune teoretică. Aplicarea țărilor și a altor lucrători auxiliari este admisibilă numai

la îndeplinirea lucrărilor agricole, care recer o terminare grabnică și nu pot fi biruite prin slugi.

Numărul elevilor (slugilor) ce se primesc în economia de instrucțiune și durata cursului se orientează după referințele economiei și se statorcesc prin comisiunea economică la propunerea dirigentului economiei.

Fiecare elev trebuie:

- să fie percurș anul al șeptespeștecelea;
- să fie sănătos și trupește destul de desvoltat, pentru a pute îndeplini în continuu lucrările câmpului de tot felul, care obvin în economie;
- să fie deprins cu lucrările câmpului obișnuite la țeran;
- să aibă cunoștințele elementare din cetit, din scris și din comput, și să aibă atâta capabilitate câtă se recere pentru a pricepe o instruire populară despre agricultură și științele ei auxiliare;
- să dovedească o purtare morală bună.

Despre însușirile de sub c) și d) înaintea primirii are să depună un examen, care se va ține în fiecare an cu toți concurenții pe baza unui apel public.

Rezultatele acestui examen se subștern comisiunii economice, care va decide despre primire, considerând cu preferință fiii de țeran.

§. 7. Lucrările elevilor (slugilor). Pentru muncarea ce o primesc și pentru o plată moderată elevii (slugile) trebuie să se supună cu singuiniță tuturor lucrărilor economice conform dispozițiunii dirigentului economiei sau a provisorului însărcinat de acela.

Lucrările sunt a se varia astfel, ca fiecare slugă să aibă ocaziune a exercita toate lucrările economice (lucru cu palma, serviciul la care, serviciul în grajd, cultivarea câmpului etc.)

§. 8. Locuință, vipt, simbrie și alte trebuințe ale slugilor. Viptul, locuința pentru slugi împreună cu așternutul recerut, cu ștergarele și cu celelalte unelte se procură din cassa economiei de instrucțiune, fără ca slugile să fie dator a plăti pentru aceste o taxă de folosire.

Spesele luminatului, ale încălzitului, ale materialilor de scris, ale cărților pentru biblioteca școlară și ale altor mijloace de învățământ, ale întreținerii și ale curățirii uneltelor, paturilor, așternutului de pat, ștergarelor, ale spălării rufelor, ale curățirii locuințelor, ale căutării bolnavilor, ale viptului pentru bolnavi, ale medicului și ale medicinelor, le supoartă cassa economiei de instrucțiune.

Deobligamentul casei economiei de instrucțiune pentru purtarea speșelor cu căutarea bolnavului, cu viptul pentru bolnav, cu medicul și cu medicina, se mărginește la timpul de 30 zile; durând boala mai mult, speșele se vor purta de slugă sau de acela, care în această privință are să-l reprezente în mod legal.

Altum stă în voea slugii îmbolnăvite a eși din economia de instrucțiune până la însănoștoarea sa.

Simbria se plătește slugilor jumătate lunar, ear' ceeaaltă jumătate se depune spre fructificare la o bancă și se extradă lor numai după ce părăsesc economia de instrucțiune.

Cu privire la îmbrăcăminte slugile se îndatorează a purta îmbrăcăminte obișnuită de țeran. O excepțiune dela această regulă se poate permite numai în urma unei cereri deosebite încuviințate de dirigentul economiei; fiecare cas trebuie adus la cunoștința comisiunii economice.

§. 9. Ordinea casei. Un normativ special despre ordinea casei și a disciplinei, statorit de comisiunea economică, va cuprinde dispozițiunile detaliate despre conduita slugilor.

§. 10. Examen. Pentru a se convinge despre progresul și aplicabilitatea slugilor, se va ține în fiecare an un examen, la care comisiunea economică participă prin un comisar.

§. 11. Hospitanți. Cu încuviințarea comisiunii economice, dirigentul economiei are voe a primi hospitanți, care doresc a se exercita în deosebite branșe economice. Acestia au a plăti, conform unei convențiuni ce se va statori din cas în cas, o rebonificare pentru instrucțiune și exercițiu, eventual pentru vipt și locuință, dacă ei sunt întreținuți în economia de model; pentru acest cas ei stau în același raport disciplinar ca și elevii (slugile).

§. 12. Eșirea din economia de instrucțiune și absolutoriiile. Cu intrarea în economia de instrucțiune elevii (slugile) primesc deobligamentul a petrece aci timpul de instrucțiune normat și a face serviciile prescise.

Eșirea înainte de terminarea cursului se poate permite în împregiurări deosebite prin comisiunea economică la propunerea dirigentului economiei.

În cazul unei eșiri nepermise înainte de terminarea cursului, simbria restantă a celui ce ese decade în favorul casei economiei de model.

După terminarea cursului elevul abiturient primește un testimoniu de absolvare, extradat de dirigentul economiei și legalizat de comisiunea economică, despre petrecerea în economia de model, despre aplicabilitatea sa dovedită aci și despre purtarea sa morală.

La cererea lor, hospitanții primesc un testimoniu despre timpul cât au fost aplicați în economia de model.

În cazul unei eșiri nepermise sau a relegării, elevului (slugii) nu i-se dă un absolutor formal, ci numai un testimoniu despre timpul cât a petrecut el în economia de instrucțiune, și acestia numai în cazul dacă elevul îl cere.

§. 13. La propunerea dirigentului economiei, elevii (slugii) bravi pot primi după terminarea timpului de instrucțiune un premiu în bani, ce se va statori din cas în cas prin comisiunea economică în conformitate cu mijloacele disponibile; la dorința lor și în cas dacă numărul elevilor ce sunt a se primi nu este complet, acești elevi pot să fie folosiți în economia de instrucțiune și mai departe ca slugi (elevi).

Nr. 136/1887. V.-W.-K.

Desbătute și acceptate în ședința comisiunii economice a comitatului Sibiiu prin conculsul din 9 Septembrie 1887, Prot. Nr. 25. Sibiiu, 2 Noembrie 1887.

Președintele comisiunii economice a comitatului Sibiiu:

Thalmann m. p.,
vice-comite.

Nr. 7798/VI.

Aprobate cu aceea, ca denumirea personalului de manipulare și de instrucțiune să se aștearnă totdeauna acestui minister spre încuviințare.

Ministerul reg. ung. de agricultură, industrie și comerț.
(L. S.) Széchenyi m. p.

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Împărăteasa Regina va sosi din Dalmația pe la mijlocul lunei Noembrie la Gödöllő, unde va petrece pe acel timp Maiestatea Sa Monarchul, precum și Archiducesa Maria Valeria.

Vânătoarea din Gurghiu. Principele de Coraonă Rudolf sosese astăzi în Gurghiu și îndată după dejun va pleca la vânat pe hotarul Adorianului, unde s'au signalizat deja câțiva urși. Pentru arangearea apartamentelor au sosit din Viena mai mulți oficanți de curte. Direcțiunea postală-telegrafică din Sibiiu a ordonat personalul de serviciu trebucios la conducerea poștei și liniei telegrafice din Gurghiu, arangată anume pentru timpul cât va petrece clironomul acolo. Capela musicală țigănească a lui Berkes din Budapesta încă a sosit.

Numiri. Ministerul r. u. de justiție a numit pe judele dela tabla reg. din Murăș-Oșorheiu Carol Illyés de jude la Curie. A numit mai departe pe notarul dela trib. din Turda Iuliu Bod de subnotar la judecăt. c. din Cohalm; pe notarul dela trib. din Arad Ioan Szász de subjude la jud. cerc. din Hateg, ear' pe subnotar jud. cerc. din Teaca Alexandru Solomon de jude la jud. cerc. din Mocii.

Camera advocațială din Oradea-mare aduce la cunoștință, că advocatul din Oradea-mare, Ioan Parasca, s'a înscris în lista numitei camere.

Sciri personale. Preasfințiti domni Ioan Popasu din Caransebeș și Arad precum și P. O. Budapesta au

nu găsim o reproducere a relațiilor reale obișnuite. Observă tipurile flamande chiar și în momente de plăcere, de oșpețe, la sărbări în Gent, Antwerpen ori unde voesci; ce privește figurile de brutală, animalică plăcere sensuală a Kermes-ei, nu vei găsi ceva asemenea. De unde le-a luat Rubens? După grozavele războaie religioase din Flandria se făcuse pace; persoanele și proprietatea erau sigure. Pământul e bun și oamenii cuminți, bunăstarea se restabli îndată. Fiecare se bucura de noul belșug, și îndemnate de contrastul prezentului cu trecutul, poftele fizice se deslănțuiră. Rubens asemenea a simțit aceste porniri și poesia vieții grobiene și îmbuibate a cârni mulcomite, scăpate de rușine, a plăcerilor brutale, își găsi deplina expresie în sensualismul în roșeață voluptuoasă și în albeață și vigoarea goliciunilor ce răsăriră din penelul lui. Ca să exprime aceste simțiri, a mărit lățimea trupurilor, a încărcat ceva mai mult părțile din dos, a încovoiat șoldurile, a vârsat flacăra roșie în obraji, a răspândit sâlbatică pârul, a aprins în ochi un foc de neînfrănată pofță, a deslănțuit șgomotul ospetului, al urcioarelor sparte, al meselor răsturnate, al arcelor, al sărutărilor, al orgiei, și a sărbătorit triumful îmbucurător al bestialității omenești cum nu l'a mai sărbătorit nici un pictor.

Exemplele ne dovedesc, că artistul a produs cu plan, cu socoteală, schimbările; din aceste schimbări reese caracterul obiectului, ideii ce i-o încorporează el. Caracterul acesta este aceea ce filosofi numesc „esență“

lucrurilor, și astfel dic ei, că arta trebuie să reprezente esența lucrurilor. Noi nu vom folosi vorba aceasta, ci vom zice simplu, că arta are de scop reprezentarea caracterului fundamental, a unei însușiri de căpetenie, evidentă, o parte importantă a obiectului.

Astfel ne apropiem de ultima și corectă definiție a artei. Trebuie să hotărâm însă ce este un caracter esențial. „Este o însușire, din care răsar toate celelalte sau cel puțin multe alte însușiri după rându-le evidente“. Să dăm exemple. Caracterul esențial, în puterea căruia leul e clasat în sistemele naturale, consistă în faptul, că e carnivor. Din această însușire isvorese toate celelalte; dinții ca dalta, falca întocmită pentru măcinatul și sfășierea cârni. Acestea le mișcă cu mușchi puternici, care se așează puternic pe oase desvoltate la temple. La picioare trebuie să aibă sfășietoarele ghiare, un mers elastic, o putere grozavă în șolduri, ochi ce vâd și noaptea, vreme potrivită pentru pradă. „E o falcă întocmită pe patru labe“. Apoi vin însușirile morale: din instinct leul este pornit spre sânge, îi place carnea proaspătă și refuză altă hrană; de aci și puterea nervilor și iritația lor febrilă; cu ajutorul lor leul concentrează în momentele scurte ale atacului și retragerii o sumă enormă de puteri; reacțiunea acestei concentrări sunt obiceiurile somnoroase, lenea, căscatul continuu. Toate acestea răsar din caracterul lui esențial; e carnivor.

Alt cas mai greu; să privim un ținut cu

particularitățile sale, cu natura terenului, aspectul agronomic, plantele, locuitorii și orașele, de pildă Niederlanda. Caracterul: este o formație aluvială, adecă ea s'a născut din aședarea maselor de pământ ce le aduc râurile și le lasă la gurile lor. Din acest cuvânt isvorese o sumă de particularități, care compun felul de a exista nu numai în partea-i fizică, externă, ci și în privirea spiritului și însușirilor fizice și morale ale locuitorilor și ale operelor lor. Astfel în natura fără viață avem șesurile umede, roditoare. Ele sunt necesare pentru numărul cel mare al riurilor și pentru aședarea pământului vegetabil. Șesurile acestea sunt totdeauna verzi, pentru că râurile mari și liniștite, precum și canalele cele multe, hrănesc verdeața. Cerul e ca plumbul, noros, ploios, acoperit și în zile frumoase cu un giugiu subțire, pentru că din pământul umed es mereu vapor. În natura veșuitoare: șesurile acestea mari hrănesc turmele ce presară pe suprafața verde, nemărginită, pete galbuie, albe și negre. Acestea dau apoi o cantitate mare de lapte și de carne, care împreună cu bucatele și cu verdețurile, oferă locuitorilor hrană îmbelșugată.

S'ar pute zice, că în țeara aceasta apa produce earbă, earba vite, vitele brânza, untul și carnea, la hrană se mai adauge și berea. Din această viață și din organizația fizică stăpânită de umezeala aerului se nasc ear' al flamand, temperamentul flegm obiceiurilor, liniștea sufletului: ceperea de a trăi practic și

(Va urma.)

Publicațiune.

În 21 l. e., cu începutul la 10 oare a. m., se va ține licitațiune publică în cancelaria comunei Gurarului pentru exarândarea pe timp de trei ani, începând cu 1 Ianuarie 1889, a următoarelor drepturi și realități aparținătoare comunei Gurarului:

1. Dreptul de cărcimărit cu prețul strigării de 2720 fl.;
2. Moara comunei „din jos” cu prețul strigării de 342 fl.;
3. Moara comunei „din sus” cu prețul strigării de 326 fl.;
4. Dreptul pășunatului în „Ciudrel” cu prețul strigării de 570 fl.;
5. Muntele „Foltea” cu prețul strigării de 380 fl.;
6. Muntele „Gaujora mare” cu prețul strigării de 250 fl.;
7. Muntele „Niculesci” cu prețul strigării de 400 fl.

Pentru fiecare obiect este a se depune un vadiu de 10% din prețul strigării.

Oferte în scris instruite conform legii se primesc pentru fiecare obiect până la începerea licitațiunii verbale.

Condițiunile detaliate se pot privi în oarele oficiale în cancelaria comunei Gurarului.

Săliște, în 5 Octomvrie 1888.

[627] 1—2

Pretorul suprem.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA” ÎN SIBIIU, fundată în anul 1868

[529] 34

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: agurări de capitaluri pe casul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătită:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1884 fl. 541,489.74	în a. 1869—1884 fl. 388,229.15
în a. 1885 „ 35,702.29	în a. 1885 „ 35,843.24
în a. 1886 „ 40,565.12	în a. 1886 „ 43,594.—
în a. 1887 „ 57,939.61	în a. 1887 „ 42,436.01
Suma fl. 675,696.76	Suma fl. 510,102.40

1,185.799 fl. 16 cr.

Conform bilanțului pentru 1887 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
584.783 fl. 27 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslășuri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cismădiei Nr. 6, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din Sibiu

recomandă:

Comassările

de

IOAN CORNEA,
inginer diplomat.

Prețul unui exemplar **15 cr. v. a.**

INSTITUTUL TIPOGRAFIC ÎN SIBIU.

recomandă:

Articolul de lege XXI. din anul 1886

DESPRE JURISDICȚIUNI,

și articolul de lege XXIII. din anul 1886.

DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru introducerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.) Prețul 12 cr. v. a.

Articolul de lege XXII. din anul 1886

DESPRE COMUNE.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Institut tipografic în Sibiu.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar **30 cr. sau 60 bani.**
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 8. **Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Vicin. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Nr. 9. **Flica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. **Îndărănicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 13. **Băstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năseudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 14. **Bunica de Bojena Némcová,** tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar **60 cr. sau 1 leu 20 bani.**
- Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. **Din bătrani.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. **Căldărușă cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 20. **Un pețitor îndărătnic.** Novă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

- Nr. 21. **Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 22. **Scăpătoare.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

- Nr. 24. **Strigoica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Nr. 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Nr. 26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Călimdarul Poporului

pe anul viscut

1889.

Anul III.

SIBIIU.

Institut tipografic, societate pe acții.

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bisericesc. Cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1889. — Genealogia regenților europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile vechi și nouă. — Scala timbrelor. — Todorica, poveste. — Dacă vrea Dumnezeu, narațiune populară, de Nicu Gane. — Economic: Cultura inului. — Șoarecii de câmp. — Gardurile vii. — Poesii: „Ochiul lui Bogdan”, baladă de Ciru Economu. — „Deosebite arme”, de Ioan Nenișescu. — „O, suflet!...”, de Duiliu Zamfirescu. — „Freamet de codru”, de Mihail Eminescu. — „Scrisoare, de Veronică Micle. — Câteva credințe ale Românilor. — Doine populare. — Anecdote populare: Lupul și oierul, de Th. D. Speranță. — Grecii la temniță. — Și așa se potrive! — Liturgia unui mocan. — Mie-mi e urită gâlceava. — Bun răspuns! — Țiganul în tovărășie cu Românul. — Ei, nechează, las' că sciu! — Vitejia Țiganului. — Târgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România.

Văndătorilor se dă un rabat de 20%.

DICTIONAR

român-germân și germân-român

Sab. Pop. Barcianu,
odin. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc.
Revidat și completat

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Partea II. germână-română, se află sub presă.

Tipărituri:

1. Certificate pentru pasaporturi 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
2. Inventare 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
3. Obligațiuni (cu scara de timbre pentru intabulări) 1 conț (à 25 coale) . 50 cr.
4. Consemnări sumareice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
5. Protocoale de zalogire (záloglási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 coale) . . 50 cr.
6. Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 coale) 50 cr.
7. Hagyatéki kimutatás 1 conț (à 25 coale) 60 cr.
8. Filera de inmanuare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.
9. Protocol de pertractare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.
10. Protocol pentru pasapoarte de vite 1 conț (à 25 coale) 50 cr.
11. Testimoniu pentru scoalele populare una sută 80 cr.
12. Testimonii de școală 1 conț (à 25 coale) 40 cr.

Antistiile comunale sînt rugate a ne onora cu comande numeroase.

Articolul de lege XXI. din anul 1886.

DESPRE JURISDICȚIUNI,

și articolul de lege XXIII. din anul 1886

Despre procedura disciplinară.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 38.506/VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru

introducerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.)

Prețul 12 cr. v. a.

Articolul de lege XXII.

din anul 1886:

Despre comune.

Cu nota de orientare.

cr. v. a.